

22/5

5

Flathetens belöning

Rysk press och radio fullföljer oförtrutet propagandan mot Sverige. Några remarkabla prestationer är att anteckna från de senaste veckorna. Den 27 april "avslöjades" general Jung — för vilken gång i ordningen? — i Moskvaradion som provokatör och krigshetsare; han "drömmer om att förvandla de skandinaviska ländernas folk till kanonmat för förverkligande av de amerikanska och engelska imperialisternas aggressiva planer". Den 11 maj gjordes ett större svep. Bland de särskilt utpekade krigshetsarna var vid detta tillfälle utom hr Jung generalerna Ehrensvärd — i Sverige känd för att som ende general ha tagit politisk ståndpunkt genom att prisa regeringens politik —, Tamm och Swedlund. De militära försvarskraven sades vara ett led i uppammandet av en krigspsykos till fördel för en bestämd krets: "bankirerna, storindustrimännen, kanonkungarna, i vilkas kassaskåp alla de summor som anslås till upprustning sist och slutligen hamnar".

Den 20 maj återgav Moskvaradion ett ännu mera våldsamt angrepp. Hrr Erlander och Undén beskyldes för att genom en "förrädisk antifolklig politik" förbereda krig mot Ryssland. Att Sverige inte anslutit sig till Atlantpakten beror på att "de amerikanska härskarna föredrar formell och nominell neutralitet, denna länge provade, högersocialistiska metod att bedra massorna". Ytterligare en

flock militärer utpekades jämte stats- och utrikesministrarna som landsförrädare, bland andra general Nordenskiöld och amiral Strömbäck. Sverige håller på att ordna ett stort flygfält för amerikanska flygplan och att bygga fartyg för invasion i Ryssland — är det rent av de båtar ryssarna skall få på kredit som man här avser?

Under det att dessa anklagelser och hotelser vecka efter vecka, månad efter månad, år efter år sprids inom hela det ryska folket, arbetar vår utrikesledning som om intet inträffat sedan krigets slut. Hr Undén, som försvarat den ryska erövringen av Baltikum, fortsätter med att beteckna oron ute i världen som en illusion hos ängsliga eller illvilliga publicister, talar om att vårt demokratiska exempel skall leda ryssarna på bättre vägar och uttrycker sin stolthet över att vi utan knot fullföljer vår kreditgivning till Ryssland — trots att den stigit eller väntas stiga med 200 miljoner utöver 1948 års belopp. Stilla och troget väntar han på flathetens belöning. Han förstår inte att enligt Moskva alla utom kommunisterna och de redan kuvade folken är krigshetsare — och att han inte får någon annan belöning än nytt ovett och nya anklagelser. Säkert rubbas hans tro av intet; han lever i trivsel bakom sin privata järnridå. Men börjar inte det svenska folket — för att tala med hr Vougt — "undra"?

23/5

"Incidenter"

För tre månader sedan uppbbringades två svenska fiskefartyg, "Marion" och "Larex", av ett ryskt bevakningsfartyg långt utanför den ryska sjögränsen; fiskarna tvingades under vapenhot att lämna redskap och fångst i sticket och kvarhölls under veckor i rysk fångenskap utan tillfälle att meddela sig med anhöriga eller svenska myndigheter, underkastade förhör som grova brottslingar. För en månad sedan blev ett av dessa fartyg, "Larex", ånyo föremål för ett ryskt övergrepp; vid fiske mellan Gotland och ryska kusten ansattes "Larex" av ett ryskt bevakningsfartyg och förföljdes under timmar tills det kom i närheten av den gotländska kusten.

Dessa oerhörda kränkningar har sedan månader diskuterats i svensk press. I allmänhet har man utgått från att svenska fiskares rätt att driva sitt näringsfång enligt över hela världen erkända grundsatsar måste upprätthållas. Några socialdemokratiska tidningar har emellertid förklarat att vi bör godta ryssarnas uppträdande. "Vi ställer inte till världskrig för ett par fiskares skull", skriver Örebro-Kuriren; "då är det bättre att pensionera de stackars fiskarna." Aftontidningen instämmer: "till och med om vi nödgades pensionera alla Östersjöfiskarna — det är ju inte uteslutet att Ryssland utsträcker sitt territorialvatten fram till svenska kusten — skulle vi inte kunna ställa till med ett världskrig". Genom detta resonemang, enligt vilket man måste välja mellan ett världskrig och hävdande av elementära rätts- och säkerhetsregler, har man framhävt viljan till obegränsad undfallenhet inför de brottsliga handlingarna från rysk sida.

I gårdagens debatt i frågan — föranledd av hr. Utbults interpellation — gick utrikesministern en medelväg. Han omtalade att Ryssland över huvud inte svarat på noten om den första kränkningen och i fråga om den andra förnekat allt vad de svenska fiskarna berättat. Att de ryska åtgärderna var folkrättsstridiga blev visserligen fastslaget, men hr Undén nöjde sig med att deklarera att "diskussionen om dessa båda incidenter fortsätter". Ordet incident är som bekant en diplomatiskt nedsättande beteckning för en faktisk händelse — denna blir därigenom reducerad till en replipunkt för notväxling och får en karaktär av oväsentlighet eller rättare överklighet. "Diskussionen fortsätter" — i det ena fallet är ryssarna tysta, i det andra fallet förnekar de fakta: detta kallas diskussion.

Något intresse för saken förmärktes inte i riksdagen. Ett par tiotal ledamöter hörde på interpellationssvaret i denna fråga om svensk och mänsklig rätt. Ingen reagerade allvarligt mot utrikesledningens passivitet. Ingen framförde tanken att rysk förföljelse av svenska fiskebåtar möjligen skulle kunna stävjas genom att Sverige — därest denna förföljelse fortsätter — vägrar att fullfölja det ryska kreditavtalet. Det ansågs tydligen vara rimligt att svenska varv på statens bekostnad bygger fiskefartyg åt ryssarna medan dessa hindrar våra egna fartyg att fiska i Östersjön. Ett bättre bevis på den förnedring till vilken vår utrikesledning drivit oss är svårt att finna.